

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З ТЕХНОЛОГІЙ (5–9 КЛАСИ, НУШ)

**Ужгородський ліцей ім. Августина Волошина Ужгородської міської ради
Закарпатської області
2026/2027 навчальний рік**

1. Нормативна основа

Оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів з технологій здійснюється відповідно до:

1. Закону України «Про освіту».
2. Закону України «Про повну загальну середню освіту».
3. Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898.
4. Наказу Міністерства освіти і науки України від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів».
5. Наказу Міністерства освіти і науки України від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти».
6. Чинної модельної навчальної програми «Технології. 5–6 класи» або «Технології. 7–9 класи» та розробленої на її основі навчальної програми, за якою працює заклад освіти.

Оцінювання ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному, проєктно-технологічному та особистісно орієнтованому підходах.

2. Загальні підходи до оцінювання

Оцінювання результатів навчання з технологій спрямоване на визначення рівня сформованості технологічної компетентності учнів, їхньої здатності проєктувати, створювати й удосконалювати вироби, застосовувати технології, безпечно використовувати обладнання, раціонально витратити матеріали та розв'язувати практичні життєві завдання.

Основними завданнями оцінювання є визначення здатності учнів:

- визначати потребу або проблему, яку можна розв'язати засобами технологій;
- формулювати мету проєктної діяльності;
- генерувати й обґрунтовувати творчі ідеї;
- створювати ескізи, кресленики, схеми та моделі;
- планувати послідовність технологічних операцій;
- добирати матеріали, інструменти й обладнання;
- застосовувати традиційні та сучасні технології;
- виготовляти вироби відповідно до задуму;
- контролювати якість виконаної роботи;
- дотримуватися правил безпеки праці;
- раціонально використовувати ресурси;
- творчо застосовувати декоративно-ужиткові технології;
- розв'язувати практичні побутові проблеми;
- презентувати результати своєї діяльності;
- оцінювати якість виробів та пропонувати способи їх удосконалення.

Оцінювання здійснюється за **12-бальною шкалою** відповідно до очікуваних результатів навчання, визначених навчальною програмою.

3. Основні групи результатів навчання

Група 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності

Оцінюється здатність учня розробляти задум, планувати діяльність, добирати конструкційні рішення та виготовляти виріб відповідно до визначеної мети.

Основні показники:

- визначення проблеми або потреби;
- формулювання мети проєкту;
- пошук і аналіз інформації;
- генерування та обґрунтування ідей;
- створення ескізів, схем, моделей;
- визначення послідовності роботи;
- добір матеріалів і технологій;
- правильність технологічних операцій;
- самостійність виконання;
- відповідність готового виробу задуму;
- функціональність і якість результату;
- оцінювання власної роботи.

Група 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва

Оцінюється здатність учня використовувати художні й технологічні прийоми для створення декоративних виробів, поєднувати традиційні та сучасні техніки, проявляти творчість.

Основні показники:

- розуміння особливостей декоративно-ужиткового мистецтва;
- знання традиційних і сучасних технологій;
- добір відповідної техніки виготовлення;
- використання художніх засобів;
- композиційна цілісність;
- гармонійне поєднання кольорів і матеріалів;
- точність технологічного виконання;
- оригінальність задуму;
- використання культурних традицій;
- самостійність творчого рішення;
- естетичність готового виробу.

Група 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу

Оцінюється здатність учня обирати й раціонально використовувати матеріали, інструменти та обладнання з урахуванням безпеки, екологічності й ресурсозбереження.

Основні показники:

- знання властивостей матеріалів;
- обґрунтованість добору матеріалів;
- правильність використання інструментів;
- дотримання технологічних вимог;
- безпечне виконання операцій;
- економне використання ресурсів;
- мінімізація відходів;

- сортування матеріалів, придатних для повторного використання;
- використання екологічно доцільних рішень;
- продовження терміну експлуатації виробів;
- оцінювання екологічних наслідків технологічної діяльності.

Група 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб

Оцінюється здатність учня застосовувати технологічні знання та практичні вміння для організації повсякденного життя й розв'язання побутових проблем.

Основні показники:

- визначення особистих і побутових потреб;
- планування побутової діяльності;
- раціональне використання часу й ресурсів;
- догляд за особистими речами;
- виконання доступних побутових операцій;
- організація робочого простору;
- вибір необхідних матеріалів і засобів;
- дотримання правил безпечного використання побутових пристроїв;
- елементарне обслуговування виробів;
- планування витрат відповідно до навчального завдання;
- відповідальне ставлення до спільного майна;
- застосування технологічних знань у повсякденному житті.

4. Загальні рівні результатів навчання

Рівень	Бали	Узагальнена характеристика
Початковий	1–3	Учень розпізнає окремі матеріали, інструменти й технологічні операції, виконує елементарні практичні завдання переважно за допомогою вчителя, потребує постійного супроводу.
Середній	4–6	Учень розуміє основні технологічні процеси, виконує типові операції за інструкцією, створює нескладні вироби за зразком, допускає неточності й потребує періодичної допомоги.
Достатній	7–9	Учень переважно самостійно планує й виконує технологічні операції, обґрунтовано добирає матеріали та інструменти, створює якісні вироби, аналізує результати й виправляє недоліки.
Високий	10–12	Учень самостійно розробляє та реалізує проекти, пропонує творчі й обґрунтовані рішення, ефективно використовує матеріали, демонструє високу технологічну культуру, оцінює та вдосконалює результати.

Наведена таблиця є предметно адаптованим узагальненням рівнів оцінювання. Повні офіційні загальні критерії за кожним балом визначені наказом МОН № 722.

5. Критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності

5.1. Усні відповіді

Оцінюються:

- правильність і повнота відповіді;

- розуміння технологічних понять;
- знання властивостей матеріалів;
- правильність використання термінології;
- розуміння послідовності технологічних операцій;
- здатність пояснювати вибір матеріалів та інструментів;
- знання правил безпечної роботи;
- наведення практичних прикладів;
- логічність і послідовність;
- аргументованість висновків.

5.2. Проектування виробів

Оцінюються:

- правильність визначення проблеми;
- розуміння потреб користувача;
- формулювання мети проєкту;
- пошук та аналіз інформації;
- генерування ідей;
- обґрунтованість вибору конструкції;
- створення ескізу;
- планування технологічного процесу;
- визначення необхідних матеріалів;
- складання послідовності виготовлення;
- самостійність проектування;
- творчий підхід.

Особлива увага приділяється здатності учня обґрунтувати власний задум і спланувати його практичне втілення.

5.3. Практичні роботи

Оцінюються:

- розуміння мети завдання;
- правильність підготовки робочого місця;
- добір інструментів і матеріалів;
- дотримання інструкції;
- правильність технологічних операцій;
- точність виконання;
- раціональне використання матеріалів;
- дотримання правил безпеки;
- самостійність;
- якість проміжних і кінцевих результатів;
- уміння виявляти та виправляти недоліки.

Під час оцінювання враховується не лише готовий результат, а й сформованість технологічних умінь учня.

5.4. Виготовлення виробів

Оцінюються:

- відповідність виробу поставленому завданню;
- правильність конструкції;
- дотримання визначених розмірів;
- правильність використання матеріалів;
- якість з'єднань і обробки;
- точність та акуратність;

- функціональність;
- міцність і придатність до використання;
- естетичність;
- оригінальність;
- відповідність вимогам безпеки;
- здатність пояснити технологію виготовлення.

Оцінка за виготовлений виріб не повинна залежати лише від зовнішнього вигляду. Враховуються функціональність, правильність технологічних дій, якість виконання, самостійність і відповідність визначеним критеріям.

5.5. Робота з конструкційними матеріалами

Оцінюються:

- знання властивостей матеріалів;
- правильність добору матеріалу;
- уміння виконувати розмічання;
- точність вимірювань;
- правильність використання інструментів;
- дотримання технологічної послідовності;
- якість обробки;
- раціональне використання ресурсів;
- дотримання правил безпеки;
- самостійність виконання.

Практичні завдання можуть передбачати роботу з деревиною, металом, папером, картоном, текстильними, природними, вторинними та іншими матеріалами відповідно до навчальної програми й матеріально-технічних можливостей закладу.

5.6. Декоративно-ужиткове мистецтво

Оцінюються:

- розуміння особливостей обраної технології;
- правильність використання матеріалів;
- дотримання послідовності роботи;
- володіння відповідними техніками;
- композиційне рішення;
- гармонійність кольорів;
- естетичність;
- точність та акуратність;
- творчий підхід;
- оригінальність задуму;
- самостійність виконання;
- відповідність готового виробу поставленій меті.

Формами роботи можуть бути вишивання, плетіння, аплікація, ліплення, виготовлення декоративних виробів, оздоблення предметів та інші техніки відповідно до навчальної програми.

5.7. Графічна документація, ескізи та кресленики

Оцінюються:

- правильність зображення виробу;
- відповідність ескізу задуму;
- точність геометричних побудов;
- правильність позначень;

- дотримання пропорцій;
- нанесення необхідних розмірів;
- читабельність;
- відповідність технічним вимогам;
- повнота представленої інформації;
- самостійність виконання.

5.8. Використання інструментів та обладнання

Оцінюються:

- знання призначення інструментів;
- правильність вибору інструмента;
- підготовка робочого місця;
- правильність і безпечність робочих прийомів;
- дотримання технологічної послідовності;
- точність виконання операцій;
- належне використання обладнання;
- догляд за інструментами;
- завершення роботи та впорядкування робочого місця.

Використання інструментів і обладнання здійснюється відповідно до вікових можливостей учнів, чинних правил безпеки та інструкцій учителя.

5.9. Побутові технології та самообслуговування

Оцінюються:

- розуміння практичного завдання;
- правильність планування діяльності;
- вибір доцільних інструментів і матеріалів;
- дотримання технології;
- безпечність виконання;
- раціональне використання ресурсів;
- функціональність результату;
- здатність застосувати знання в побуті;
- самостійність;
- обґрунтованість висновків.

Практичні завдання можуть охоплювати догляд за речами, організацію побуту, елементарне обслуговування виробів, облаштування простору та інші доступні види діяльності.

5.10. Екологічні та ресурсозберезувальні технології

Оцінюються:

- розуміння екологічних наслідків технологічної діяльності;
- обґрунтованість вибору матеріалів;
- ощадне використання ресурсів;
- повторне використання матеріалів;
- мінімізація відходів;
- використання безпечних технологій;
- оцінювання довговічності виробу;
- пошук екологічно доцільних рішень;
- формулювання обґрунтованих висновків.

5.11. Тестові та письмові роботи

Оцінюються:

- правильність відповідей;

- розуміння технологічних понять;
- знання властивостей матеріалів;
- розуміння технологічних процесів;
- знання інструментів;
- правильність визначення послідовності операцій;
- розуміння вимог безпеки;
- здатність аналізувати технологічні ситуації;
- обґрунтованість вибору рішень.

Тестові роботи можуть містити завдання з вибором відповіді, установленням відповідності, визначенням послідовності, короткою та розгорнутою відповіддю, аналізом технологічних схем, ескізів і практичних ситуацій.

Кількість завдань, їхня складність, максимальна кількість балів і порядок переведення результатів у 12-бальну шкалу визначаються для конкретної роботи та повідомляються учням до її виконання.

5.12. Навчальні проєкти та творчі роботи

Оцінюються:

- актуальність теми;
- правильність визначення мети;
- планування етапів роботи;
- обґрунтованість конструкційного рішення;
- добір матеріалів і технологій;
- самостійність;
- дотримання технологічного процесу;
- якість виготовленого виробу;
- творчий підхід;
- функціональність;
- екологічність;
- презентація результату;
- здатність оцінювати та вдосконалювати власну роботу;
- дотримання академічної доброчесності.

Формами роботи можуть бути виготовлення виробів, моделей, макетів, декоративних композицій, предметів побуту, дизайн-проєктів та інших навчальних продуктів.

6. Особливості оцінювання технологій у 5–6 класах

У 5–6 класах оцінювання спрямоване на формування базових технологічних умінь, розвиток творчості, самостійності та навичок безпечної роботи.

Оцінюються:

- розуміння основних технологічних понять;
- визначення потреби у створенні виробу;
- створення нескладного задуму;
- виконання простих ескізів;
- добір матеріалів;
- використання ручних інструментів;
- виконання технологічних операцій;
- дотримання правил безпеки;
- виготовлення нескладних виробів;
- розвиток навичок самообслуговування;
- раціональне використання матеріалів;

- презентація результатів;
- формулювання нескладних висновків.

Враховується поступове зростання самостійності учнів та сформованості практичних умінь.

7. Особливості оцінювання технологій у 7–9 класах

У 7–9 класах оцінювання спрямоване на поглиблення технологічної компетентності, розвиток проектного мислення, практичних умінь і здатності створювати складніші вироби.

Оцінюються:

- самостійне визначення проектної проблеми;
- аналіз потреб користувача;
- пошук та оцінювання інформації;
- розроблення кількох можливих рішень;
- обґрунтування вибору конструкції;
- створення ескізів, креслеників і моделей;
- планування технологічного процесу;
- добір матеріалів з урахуванням їхніх властивостей;
- використання відповідних інструментів і технологій;
- виготовлення виробів;
- контроль якості;
- дотримання правил безпеки;
- ресурсозбереження;
- оцінювання функціональності;
- аналіз і вдосконалення результатів;
- презентація проекту.

Конкретний зміст оцінювання визначається навчальною програмою відповідного класу.

8. Оцінювання процесу та результату проектної діяльності

Під час оцінювання проектної діяльності враховуються дві взаємопов'язані складові.

Процес виконання проекту:

- формулювання проблеми та мети;
- дослідження інформації;
- створення задуму;
- планування роботи;
- добір матеріалів;
- дотримання технологічної послідовності;
- самостійність;
- дотримання правил безпеки;
- співпраця;
- аналіз власної діяльності.

Результат проекту — готовий продукт:

- відповідність поставленій меті;
- функціональність;
- правильність конструкції;
- якість виконання;
- естетичність;
- творчий підхід;

- екологічність;
- практична цінність;
- придатність до використання;
- можливість удосконалення.

Конкретна рубрика оцінювання та розподіл балів між складниками визначаються відповідно до змісту проєкту та повідомляються учням до початку роботи.

9. Вимоги безпеки під час практичної діяльності

Під час виконання практичних робіт учні зобов'язані дотримуватися вимог безпеки.

Особлива увага приділяється:

- виконанню інструкцій учителя;
- правильній організації робочого місця;
- безпечному використанню ручних інструментів;
- дотриманню правил роботи з обладнанням;
- використанню засобів індивідуального захисту за потреби;
- дотриманню правил пожежної безпеки;
- безпечному поводженню з матеріалами;
- забороні самовільного використання обладнання;
- належному зберіганню інструментів;
- своєчасному повідомленню про небезпечні ситуації.

Дотримання правил безпеки є складником оцінювання сформованості практичних технологічних умінь.

У разі виникнення небезпечної ситуації вчитель припиняє відповідні дії та забезпечує безпеку учнів.

10. Види оцінювання

Формувальне оцінювання

Формувальне оцінювання здійснюється для відстеження навчального поступу учнів, виявлення труднощів і надання конструктивного зворотного зв'язку.

Може передбачати педагогічне спостереження, усні коментарі, самооцінювання, взаємооцінювання, рефлексію, аналіз ескізів, практичних завдань і проєктної діяльності.

Поточне оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється протягом освітнього процесу для визначення рівня досягнення очікуваних результатів навчання.

Учитель визначає кількість, періодичність і форми поточного оцінювання відповідно до навчальних цілей та вимог чинної навчальної програми.

Оцінювання може здійснюватися за окремі етапи виконання проєкту, практичні завдання та готові вироби.

Тематичне оцінювання

Тематичне оцінювання здійснюється за потреби на основі поточних оцінок, результатів тематичної роботи або їх поєднання відповідно до чинних нормативних вимог.

Проведення окремої підсумкової роботи після кожної теми не є обов'язковим.

Семестрове оцінювання

Семестрове оцінювання здійснюється відповідно до чинних рекомендацій МОН на основі результатів навчання, досягнутих учнем протягом семестру.

За потреби можуть використовуватися результати завершеного навчального проєкту або підсумкової роботи.

За результатами семестру виставляється **одна оцінка з технологій**.
Окреме семестрове оцінювання кожної групи результатів не є обов'язковим.

Річне оцінювання

Річне оцінювання здійснюється відповідно до чинних нормативних вимог з урахуванням результатів навчання протягом навчального року.

Річна оцінка відображає рівень досягнення очікуваних результатів навчання з технологій.

11. Принципи об'єктивності та академічної доброчесності

Оцінювання результатів навчання здійснюється на засадах:

- об'єктивності;
- справедливості;
- прозорості;
- неупередженості;
- недискримінації;
- індивідуального підходу;
- академічної доброчесності.

Учні мають право:

- бути завчасно ознайомленими з критеріями оцінювання;
- отримувати пояснення щодо виставлених оцінок;
- отримувати конструктивний зворотний зв'язок;
- знати напрями вдосконалення своєї роботи;
- оскаржувати результати оцінювання в установленому порядку.

Під час оцінювання враховуються фактично досягнуті результати навчання, а не особисте ставлення до учня чи його поведінка.

Не допускається зниження оцінки через матеріальні можливості родини, вартість придбаних матеріалів або відсутність у дитини дорогих інструментів.

Під час групового виконання проєктів оцінюється індивідуальний внесок кожного учня.

Оцінювання не використовується як засіб покарання.

12. Нормативні документи

1. **Державний стандарт базової середньої освіти**, постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п>
2. **Наказ МОН від 04.05.2026 № 722 «Про затвердження системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів»:** <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0922-26>
3. **Наказ МОН від 14.08.2026 № 1427 «Про затвердження Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів закладів загальної середньої освіти»:** <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-rekomendatsii-shchodo-otsiniuvannia-rezultataiv-navchannia-uchniv-5-9-klasiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity?v=6a8420819f7e7>
4. **Методичний посібник МОН «Технологічна освітня галузь: як оцінювати в НУШ»:** <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nush/teo-ociniuvannia-2025-putivnik.pdf>
5. **Модельні навчальні програми для 5–9 класів НУШ, технологічна освітня галузь:**

<https://mon.gov.ua/osvita-2/zagalna-serednya-osvita/osvitni-programi/modelni-navchalni-programi-dlya-5-9-klasiv-novoi-ukrainskoi-shkoli-zaprovadzhuyutsya-poetapno-z-2022-roku>

6. **Модельна навчальна програма «Технології. 7–9 класи» (Терещук та ін.):**

<https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2024/Model.navch.prohr.5-9.klas-2024/10.09.2024/tekhnolohiyi-7-9-kl-tereshchuk-ta-in-10092024.pdf>